

organ ochrony konkurencji właściwego państwa, zaś organ tego państwa winien zapewnić aktywną pomoc osobom upoważnionym przez Komisję. Jeśli przedsiębiorca sprzeciwia się kontroli, państwo członkowskie udzielić ma wszelkiej koniecznej pomocy, w tym w postaci wsparcia policji lub innej władzy egzekwującej prawo.

Oprócz wsparcia w toku kontroli, rozporządzenie przewiduje że organy ochrony konkurencji państwa członkowskiego mają:

- ☞ obowiązek przeprowadzania kontroli na wniosek Komisji,
- ☞ możliwość przeprowadzenia na terytorium objętym jego jurysdykcją wszelkich kontroli lub innych środków dowodowych przewidzianych w prawie krajowym w imieniu i na potrzeby organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego w celu ustalenia, czy zaistniało naruszenie art. 81 lub art. 82 TWE.

W przypadkach takich przeprowadzenie kontroli następuje według zasad prawa krajowego.

Dostosowanie się do powyższych nowych reguł w zakresie kontroli wymusiło rozszerzenie uprawnień kontrolnych prezesa UOKiK. Dotychczas polski organ antymonopolowy miał uprawnienia do przeprowadzania kontroli jedynie w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych. Najnowsza nowelizacja ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów dała prezesowi UOKiK uprawnienie do przeprowadzania kontroli, w tym do dokonywania przeszukań, na wniosek Komisji Europejskiej lub organy ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego, bez wszczynania odrębnego postępowania.

Nowe uregulowania wynikające z Rozporządzenia nr 1/2003 niewątpliwie zmieniają pozycję i zasady działania prezesa UOKiK, będącego dotychczas organem podejmującym swe decyzje samodzielnie, bez prawnej konieczności brania pod uwagę oczekiwań i związków z organami ochrony konkurencji innych państw członkowskich, jak i Wspólnoty Europejskiej. Orzecznictwo w sprawach antymonopolowych polskich organów antymonopolowych: Prezesa UOKiK, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sądu Najwyższego, w niektórych sprawach odbiegało dotychczas od linii orzeczniczej wypracowanej przez Komisję Europejską i Trybunał Sprawiedliwości. Akcesja Polski do Unii Europejskiej spowodować powinna dostosowanie rozstrzygnięć polskich do wspólnotowych, zwłaszcza w sprawach praktyk oddziałujących na rynek wspólnotowy. Wymagać to będzie pogłębienia wiedzy osób uczestniczących w kreowaniu judykatury na temat *acquis communautaire* oraz baczego śledzenia przez nie zmian w tym zakresie.

¹ Elżbieta Modzelewska-Wąchal, wiceprezes UOKiK w latach 1996-2001, obecnie prowadzi Kancelarię Prawną „Centrum Prawa Konkurencji”.

² DzUrz UE L 1 z 4.01.2004.

³ DzU z 2003 r. nr 86, poz 804 ze zm.

⁴ DzUrz UE C 101 z 27.04.2004.

FUNKCJONOWANIE SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH PO AKCESJI POLSKI DO UE

Adam A. Ambroziak¹

Specjalne strefy ekonomiczne (SSE) funkcjonowały w Polsce i funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (z późniejszymi zmianami)². Zgodnie z postanowieniami ustawy specjalna strefa ekonomiczna to wyodrębniona, niezamieszkała część terytorium Polski, na terenie której może być prowadzona działalność gospodarcza. SSE zostały powołane zazwyczaj na okres 20 lat (patrz tablica 1) celem przyspieszenia rozwoju gospodarczego części terytorium kraju.

W Polsce istnieje system bodźców podatkowych, mających na celu zachęcenie inwestorów krajowych i zagranicznych do inwestowania w strefach. Do bodźców tych, na mocy pierwotnej ustawy z 1994 r. o SSE, należały przede wszystkim³:

1. Całkowite zwolnienie od podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych dochodów uzyskanych z działalności gospodarczej na terenie SSE na czas równy połowie okresu, na który ustanowiona została SSE. Dochody uzyskane w latach następnych, aż do ustawowego wygaśnięcia funkcjonowania strefy, mogły być zwolnione od podatku dochodowego w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w części nie przekraczającej 50% takich dochodów.
2. Możliwość wliczenia do kosztów uzyskania przychodów w roku podatkowym, w którym zostały poniesione, w pełnej wysokości wydatków inwestycyjnych innych niż nabycie środków trwałych związanych bezpośrednio z działalnością gospodarczą, prowadzoną na terenie SSE. Prawo takie mają podmioty gospodarcze, nie mające prawa do wymienionego w poprzednim punkcie zwolnienia od podatku dochodowego.
3. Możliwość podniesienia stawek amortyzacyjnych środków trwałych, służących do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie SSE, przez podmioty gospodarcze nie mające prawa do zwolnienia od podatku dochodowego wymienionego w punkcie 1.

Przepisy, wymienione w pkt. 2 i 3 pozwalają przedsiębiorcom na obniżenie podstawy opodatkowania w sposób preferencyjny, a co za tym idzie, płacenia niższych podatków dochodowych.

